

פרשת מסעי

והקריתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה (לה, יא)

ובמס' מכות שנינו, שאם העידו ב' עדים על אחד שהרג בשגגה וחייב גלות והוזמו אין העדים שהוזמו גולין, ונלמד מפסוק 'הוא ינוס אל אחת הערים האלה' ולא זוממין, וצ"ב מאי שנא בהא דנתחדש דאינם מקבלין זממתם.

ואפשר להסביר ענין זה, ע"ד שאם העידו ב' עדים על שורו של אחד שהרג ובעל השור נתחייב כופר, הדין דהמוזמין אינם משלמים כופר, אף דכתיב ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו, ומבואר שם למ"ד כופר כפרה והעדים שהוזמו לאו בני כפרה נינהו, ופירש"י שהרי שורם לא הרג, ואמרינן שם עוד למה בהורג קרוב למזיד אינו גולה, משום דגלות כפרה וקרוב למזיד אינו ראוי שיהיה לו כפרה בגלות לעיר מקלט, חזי' דגלות נמי חשיבא כפרה.

ועפ"ז אפשר לבאר אמאי העדים המוזמין אינם גולין לעיר מקלט כיון דלאו בני כפרה נינהו, שהרי סו"ס לא הרגו, ולמדים מכאן שאע"פ שהתורה מדגישה שהרג ב'פתע' 'בלא איבה' 'בלא צדיה' 'בלא ראות' 'והוא לא אויב לו' 'ולא מבקש רעתו', אעפ"כ חייבה התורה בכח ב"ד שיגלה לעיר מקלט וישב שם עד מות הכהן הגדול, ועי"ז יהא לו כפרה.

ובמשלי (יט) שנינו 'גם בלא דעת נפש לא טוב', כשהנפש טוב, גם בלי דעת לא יוצא מכשול מתחת ידו, ובפרט מכשול כזה שהרג נפש בשגגה, ודמו ודם זרעו זרעו זרעו צועקים אלינו מן האדמה, ורובץ עליו עוון נורא, ואם על אכילת כזית חלב בשוגג חייב להביא קרבן חטאת, בכדי לכפר על נפשו, כ"ש מי שהרג בשגגה שצריך כפרה גדולה וגלות מכפרת, ומובא בפוסקים שאם אחד שלח להוליך איזה דבר ובאמצע הדרך נהרג, השולח צריך כפרה ועבור תיקון נפשו צריך להתענות הרבה וסיגופים גדולים כמובא בפוסקים, כ"ש כשהוא בעצמו הרג את האדם

מקור: רבי ישראל גרוסמן